

Lov og Evangelium

Nr. 7

SEPTEMBER 2012

48. årgang



Foto: Kristian Gangaa

«Men da strået skjøt opp og satte aks, da kom også
ugresset til syne» Mat 13:26

Oppbyggelig blad på evangelisk, luthersk grunn

Bladet Lov og Evangelium

utgis av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon og blir sendt gratis til alle som sender ekspedisjonen navn og adresse. Bladet kommer med 10 nr. i året. Gaver til bladet kan sendes kasserer i NLL.

Ansvarlig for bladet:
Redaksjonsnemnda ved
redaktør Ingar Gangås

Abonnement, oppsigelse og adresseforandring
sendes ekspedisjonen v/Magne Ekanger,
Rolfesnesvegen 892, 5420 Rubbestadneset
Tlf. 53 42 92 14 / 412 45 598
E-post: magne.ekanger@haugnett.no

NORSK LUTHERSK LEKMANNSMISJON

ble grunnlagt i 1963 av venner av den luthersk-rosenianske forkynnelse, og ønsker å forkynne Guds ord i skrift og tale både i Norge og ute på misjonsmarken. NLL støtter den lutherske kirken i Moldova og luthersk litteraturarbeid i Bolivia og Peru.

Formann: Reidar Heian, Daleneveien 175,
3158 Andebu. Tlf. 33 44 14 19 / 414 95 526
E-post: reidunar_heia@hotmail.com

Sekretær: Ingar Gangås,
Følstadvegen 135, 7690 Mosvik
Tlf. 74 06 46 50 / 901 51 234
E-post: ingar.gangas@live.no

Kasserer: Kari Mangelrød,
Fossnesveien 13 B, 3160 Stokke.
Tlf. 33 11 24 05 / 915 58 562
E-post: bibelskolen@nll.no
Bankgiro: 3000 22 26193
Dansk bankgiro: (4665) 10639360
Svensk postgiro: 178 84 80-0

BIBELSKOLEN PÅ FOSSNES

ble grunnlagt i 1992, og eies og drives av NLL. Skolen har både halvårig og ettårig kurs.

Skolen ønsker å formidle tillit til Guds ord og spørre etter de gamle stier (Jer 6:16), samt fremme den arv vi har fra lekmannsbevegelsen og våre lutherske lærefedre.

Adr.: Fossnesveien 13 B, 3160 Stokke
Tlf. 33 33 89 00 – Fax 33 36 56 65
Bankgiro: 3000 22 26193
E-post: bibelskolen@nll.no

Rektor: Per Bergene Holm, Holmveien 20,
3282 Kvelde. Tlf. 33 11 26 96 / 995 09 060

INTERNETT: www.nll.no

Pilegrimen

I boken «En Pilegrims vandring», skildrer John Bunyan kampen mot sjelefienden. Med list vil den arge motstander hindre Guds barn i å nå himmelen.

Før Bunyan skrev denne boken hadde han kjent den fryktelige straffedom som Gud uttaler over alle som har begått den utilgivelige synd. Han lå bokstavelig foran helvetets port.

Da fikk han hjelp av Martin Luthers fortolkning av Galaterbrevet. Der fant han nettopp den tilsvarende opplevelse til den han selv hadde hatt. Og han fikk hjelp.

Det er ikke underlig at Luther ble til trøst for Bunyan. De to hadde den samme opplevelse av sjelefiendens makt og listighet. For begge var det bare ett våpen som kunne overvinne den onde. Det var Guds ord.

Kristen får høre at det var forgieves å be, men likevel ber han: «Herre! Satan forteller meg at hverken din nåde eller Kristi blod er nok til å frelse min sjel. Herre, jeg vil med glede ære deg ved å tro at du både vil og kan».

Han væpnet seg med Guds ord som rustning. Guds fryktens vei kan kjennes smal og kronglete, men den fører sikkert fram til himmelen.

Stans opp og undersøk om du er kommet inn på veien! Ifør deg så rustningen – Guds ord – og du skal seire! Fyll deg med det gode slik at ugresset ikke tar overhånd og kveler «den gode sæd».

Ingar Gangås

Jesus advarer mot hykleriet

Av Hans Erik Nissen

«Alle sine gjerninger gjør de for å bli sett av menneskene.»

Mat 23:5

Flere ganger advarer Jesus mot hykleriet. Det å hykle er å spille en rolle. Det er å bære en maske. Det kan du og jeg gjøre så lenge at vi også fører oss selv bak lyset. I vår bevissthet smelter masken sammen med den som bærer den. Vi speiler oss i menneskers og ikke i Guds øyne.

David sier til Gud i Salme 51: «Mot deg alene har jeg syndet, det som er ondt i dine øyne, har jeg gjort». Det ble hans redning. Han kom frem for Gud og så seg selv på samme måte som Gud så ham, noe som var Den Hellige Ånds verk. Det gjorde David ubeskrivelig vondt, men det frelste

hans sjel. Det førte nemlig til at han fikk bekjenne sin synd, og Gud kunne rense ham fra all synd i kraft av det offer som tusen år senere skulle bringes på Golgata.

Lever du ditt liv og gjør dine gjerninger for menneskers øyne, blir du aldri så fortapt at Jesus kan frelse deg. Det er alltid en utvei og håp om forbedring. Det er annerledes for Guds ansikt. Der blir du taus, fordi du er gått konkurs med alt ditt eget. Samtidig åpnes dine ører for evangeliet. Gud rekker deg Offerlammet, og du får ta imot ham. Da lever du ikke for andres, men for Guds øyne, og han ser deg kledd i Jesus, og du får gjøre det samme.

Fra avisen Dagen

Innhold, september 2012

Pilegrimen. Av Ingar Gangås	side 2
Jesus advarer mot hykleriet. Av Hans Erik Nissen	side 3
Hva med lekmannslinjen? Av Per Bergene Holm	side 4
Årsmøte i Lekmannsmisjonen. Referent Per Olav Kapstad	side 5
Normalisering mellom ELM og NLL.	side 5
Kvifor kallar me oss kristne? Dikt av Ågot Lavik	side 6
Misjonsarbeidet i Moldova. Av Per Bergene Holm	side 7
«Ransak meg, Gud...» Av Ragnar Opstad	side 9
Fra Arbeidsmarken. Intervju med Øivind Andersen	side 11
Rustningen og seiersmerket. Barnestykke av Johannes Thorvaldsen ..	side 14
Ta på Guds rustning! Av Dag Rune Lid	side 15
Et stort møte jeg aldri kan glemme. Av Reidun Heian	side 17
Den evige stad. Av John Bunyan	side 20

Hva med lekmannslinjen?

Av Per Bergene Holm

Da Menighetsrådsloven ble vedtatt i 1920, var det mange gode, troende prester. Likevel mante både Ole Hallesby og Ludvig Hope det troende lekfolk til å boikotte menighetsrådene. «Brødre, bruk ikke deres kraft på å organisere statskirken, den lar seg ikke organisere. Men bruk deres tro, bønn og forsakelse til, som Guds folk, å få vår hele rett i statskirken: Vår bibel, vårt nattverdbord og vår dåp» (Hope).

Hope gledet seg over kirkens betydning som folkeoppdrager, men det troende lekfolk hadde en annen arena: vennsamfunnet på bedehuset. Den lokale kirke sto og falt med presten, som snart var god, snart av et annet kaliber. I stedet for at det troende lekfolk kunne prege kirkens utvikling, ville kirkens utvikling komme til å prege lekfolket, og bedehuset ville bli åndelig utarmet.

Lenge fulgte det troende lekfolket, særlig i de lavkirkelige organisasjoner, denne «lekmannslinjen». Bedehusene var åndelige arnesteder, preget av troskap mot Skriften alene. Den faste

forankring i Skriften ga en åndelig bevissthet, frimodighet og kraft, som gjorde at lekfolket lenge sto i mot det frafall og de strømninger som kom til å innta kirken.

Men så skjedde det forunderlige. Samtidig som den kirkelige situasjon ble sterkt forverret og det ble langt mellom de gode prestene, begynte bedehusfolket å innta menighetsrådene, i særdeleshet fra de tradisjonelt lavkirkelige kretser. Mens man hadde holdt seg borte i en tid med relativt gode prester, så inntok man nå menighetsrådene, om presten var mann eller kvinne, lærte rett eller vrangt. Kirken, som aldri riktig hadde anerkjent bedehuset som fullverdig og rettmessig kristen virksomhet, vendte seg til de lavkirkelige og ville ha dem med. Det følte nok godt for mange med en slik anerkjennelse, og det var vanskelig å si nei.

Standpunkt man på Skriftens grunn frimodig hadde hevdet tidligere, ble det vanskeligere å forsvare, rundt den kullild man nå satt. Nå er det åpenbart flere og viktigere indre årsaker til at bedehusfolket har mistet sin åndelige myndighet og knapt lenger kan sies å være et «myndig lekfolk». Det skyldes ikke minst at verdslighet har inntatt de kristne hjem gjennom TV og internett, og lekfolket ikke lenger er «lesere», men noe av årsaken ligger nok også i manglende troskap mot lekmannslinjen.

Husk

stevnet på Solgry 28.-30. september
med Ingar Gangås og Gunnar Holth!

Påmelding: Magne Ekanger
Tlf. 53 42 92 14 / 412 45 598
magne.ekanger@haugnett.no

L&E

Årsmøte i Lekmannsmisjonen

Referent Per Olav Kapstad

Norsk Luthersk Lekmannsmisjons årsmøte (12. juli 2012) ble holdt under sommersamlingen på Fossnes.

Det var spesielt to saker som fikk fokus på årsmøtet. For det første var det avstemming om en tilføyelse i grunnreglene som styrket Landsstyret ved å formalisere dem som et eldsteråd. Tilføysen ble vedtatt ved håndsopprekning. For det andre ble det holdt en orientering om forholdet mellom Evangelisk Luthersk Misjonslag (Misjonslaget) og Norsk Luthersk Lekmannsmisjon ved et normaliseringsnotat der innholdet er gjengitt nedenfor.

Ellers gikk årsmøtet med til årsmeldinger, rapport fra forkynnere, orientering om nytt litteraturarbeid i Sør-Amerika, regnskap og valg. Karl Bø stilte ikke til gjenvalg. Han ble senere under samlingen takket for mange års trofast tjeneste både som styremedlem og formann. Jan Ove Heggdal fra Namsos ble i hans sted valgt inn i Landsstyret.

Styret består ellers av: Reidar Heian (formann), Dag Rune Lid (nestformann), John Flaten og Ingar Gangås, med Atle Barkve som 1. varamann.

L&E

Normalisering mellom ELM (Misjonslaget) og NLL (Lekmannsmisjonen)

I et møte på Bibelskolen på Fossnes fredag 13. april møttes representanter for ELM og NLL til samtaler. Referat fra samtalen er siden behandlet i begge landsstyrer, og det er en gjensidig forståelse av det som skjedde ved bruddet i 2004 og i tiden etterpå. Det er også et hjertelig ønske hos begge parter om å strekke ut broderhånd til hverandre.

ELM beklager måten bruddet ble gjort på, og ber om tilgivelse for uttalelser fra enkeltpersoner som falt mot forkynnende brødre i NLL og Bibelskolen på Fossnes. Om det kan være ulikheter i synet på forkynnelsen, ser en på hverandre som

brødre i Kristus.

ELM beklager også at avtalen mellom INEL-Peru og NLL ble brutt på uregelmessig måte og at representanter for NLL ikke fikk komme ut til Peru i etterkant av bruddet. I løpet av høsten eller vinteren vil det bli et møte med representanter fra ELM og NLL i Peru, sammen med nasjonale medarbeidere, hvor en vil gå gjennom det som har skjedd i saken.

Fra begge landsstyrer uttrykkes det glede over normaliseringen, og en ønsker å ha et åpent og broderlig forhold til hverandre.

L&E

Kvifor kallar me oss kristne?

Av Ågot Lavik

Kvifor kallar me oss kristne når me ikkje trur på Gud?
Me seier at me gjer det, ja, men lagar eigne bud.
Kva skal me vel med Bibelen, kva bryr me oss om han,
når det som ikkje passar oss, me berre sløyfa kan?

Ja, me som trur mest på oss sjølv, kva skal me kalla oss?
Me som vil ha eit enkelt liv og ikkje bera cross.
Når Ordet synest vanskeleg, ja uforståeleg,
då vel me lett ein nyare og meir moderne veg.

Men kanskje bør me spørja Gud kva namn Han oss vil gje?
Kvifor han sende Sonen sin, som nagla vart til tre?
Var det fordi med eigentleg kan finna vegen sjølv,
og det me tenkjer, trur og gjer er like reint som sølv?

Nei, namnet vårt er sjølvkloke, fortapte, ville lam,
med lite meir å skryta av enn store ord og skam.
Og største synda er vel den at me vil vera gud,
og sjølv få laga det som kjennest ut som gode bud.

Men er det slik at alle vegar går mot same stad?
Og same kva me trur på så er allting like bra?
Kan henda mange vegar faktisk går i same lei,
men Vegen heim til himmelen er ikkje mellom dei.

Takk, Jesus, at du er Guds Lam som bar all verdsens synd!
Slik er du og den einaste som tilgje kan med mynd.
Takk at du straffa tok for all vår trang til å ver' gud,
og for at du har oppfylt heilt kvart einaste Guds bud.

Du kom fordi du elsker oss. Kven kan vel det forstå?
Og utan å fortæna det me barnekår skal få.
Du er så heilt urimeleg, urim'leg god mot oss.
Takk, Jesus, at du frelste oss og døyde på ein cross!

Misjonsarbeidet i Moldova

Av Per Bergene Holm

Den lutherske kirken i Moldova har tre forsamlinger, to i den østlige utbryter-republikken Transnistria: i Tiraspol og Kamenka, og en i hovedstaden Chisinau i vest.

Forsamlingen i Tiraspol

Dette er den eldste forsamlingen, og ble startet av Vladimir Moser for over 20 år siden. Mange av de opprinnelige medlemmene har reist fra Moldova, men det har også kommet noen nye til. I dag består forsamlingen av ca. 20-30 aktive medlemmer. De samles til møter og gudstjenester i den tidligere leiligheten til Natalia Mosers mor. Vladimir innsatte tidlig i 2011 diakonen Pavel til å lede forsamlingen, og han samler dem hver søndag. Han forretter ordinær gudstjeneste og leser opp prekener som Vladimir har skrevet og sendt ham.

Det lutherske senteret i Tiraspol står nå ubrukt. Det samme gjør leiligheten til Natalia og Vladimir. Vladimir Moser vil forsøke å selge minst en av leilighetene, når tiden er inne for det. Finans-krisen gjør at det for tiden er lite å få for leilighetene.

En av forsamlingens første medlemmer, Aleksander Koltsjitskie, reiste på eget initiativ til Ukraina for å studere teologi, selv om han var godt opp i årene. Han studerte ved Wisconsin-synodens seminar, og ble ved endt studium vervet av denne kirken for å

starte menighet i deres regi i Tiraspol. Vladimir Moser avsto for noen år siden deres tilbud om å legge kirken i Moldova under Wisconsin-synoden, da det blant annet ville innebære brudd med NLL. Vi vet lite om hva Aleksanders arbeid går ut på, men det ser ikke ut til at han har noe særlig tillit i forsamlingen i Tiraspol.

Forsamlingen i Kamenka

Denne forsamlingen ligger helt nord i Transnistria. Den fikk sitt eget møtelokale for noen år tilbake, ved siden av den gamle lutherske gravplassen i byen. Gravplassen er nå ryddet og gjerdet inn. Den administrative kvinnelige lederen for forsamlingen er dessverre mer opptatt av døde steiner enn levende. Vladimir innsatte hennes sønn, Sergej, som diakon i menigheten tidlig i 2011, og han samler også forsamlingen trofast til gudstjeneste hver søndag, på samme måte som Pavel i Tiraspol. Her har det også kommet til noen nye de siste årene, samtidig som andre har reist fra landet.

Denne stadige utflyttingen fra Transnistria gjør forsamlingsarbeidet vanskelig, da det som regel er støttene som reiser. Det blir som å begynne på nytt igjen og igjen. Og enda vanskeligere er det nå som Vladimir ikke kan besøke dem p.g.a. den politiske situasjonen. Da skorter det på opplæringen og den åndelige veiledningen. →

Forsamlingen i Chisinau

Denne forsamlingen besto opprinnelig av en del eldre medlemmer med luthersk bakgrunn. De fleste av disse er nå enten døde eller syke og ute av stand til å komme til møter eller gudstjenester. Vladimir må derfor i stor utstrekning besøke disse og holde andakt i hjemmene, og Natalia hjelper også til med medisiner og annen praktisk hjelp.

En av forsamlingens yngre medlemmer reiste til Russland for å studere teologi, og Vladimir hadde store forhåpninger til å få ham som prest med tiden. Han kom også tilbake etter endt studium og skulle ha ett års praksis i forsamlingen. Så reiste han imidlertid plutselig tilbake til Russland og har ikke gitt lyd fra seg siden.

Nå som Natalia og Vladimir bor i Chisinau, skulle det ligge godt til rette for å drive et aktivt utadrettet arbeid i hovedstaden. Her er rettssikkerheten også bedre, selv om det er strenge restriksjoner på aktivt misjonerende virksomhet.

Den ortodokse kirken gjør alt den kan for å påvirke lovverket slik at andre samfunn ikke skal få innpass eller arbeidsrom.

Natalia og Vladimir flyktet til Chisinau fra Transnistria sommeren 2010, og det har tatt tid for dem å komme til ro i hovedstaden. Fengselsoppholdet til sønnen, Boris, og alle vanskelighetene knyttet til dette, var en traumatisk opplevelse for dem, og Vladimir som fikk hjerteproblemer midt oppe i dette, har ikke samme arbeidskapasitet som tidligere.

Nye tiltak

Ansvar for menighetene i Transnistria har ligget på ham, men hvordan lære dem nå som han ikke kan møte dem ansikt til ansikt? Vladimir har derfor brukt en del av sin tid på å starte med utgivelser av et blad, i samme format som «Lov og Evangelium». Det har vært et ønske fra Natalia i mange år å gi ut et tilsvarende blad. Etter først å ha gitt ut et par nummer knyttet til høytidene i 2011, har Vladimir nå i 2012 gitt ut to blader med kortfattet innføring i 1. og 2. Mosebok.

Nå begynner også kontaktflaten å bli noe større i Chisinau. Jeg har møtt noen av familiene som Natalia har opprettet kontakt med. De har som de aller fleste bakgrunn fra den ortodokse kirken, og har i første omgang mange spørsmål knyttet til hva som skiller oss lutherske fra den ortodokse kirke. Ved besøket i juni fikk jeg høre hvordan Vladimir Moser svarte dem på disse spørsmålene. Det var meget gledelig å være vitne til. Han ga en kortfattet og solid innføring i hva det vil si å være en luthersk kristen, under overskriften «korsets teologi».

Så er det fortsatt mange spørsmål knyttet til arbeidet i Moldova, mye som gir grunn til uro, mye som bør drive oss til bønn, ikke minst behovet for vekelse og grunnfesting i troen på Jesus hos dem som kommer til samlingene. Be også for Vladimir og Natalia, at de må få leve godt med Jesus og eie åndskraft og mot til arbeidet i Guds rike.

«Ransak meg, Gud...»

Av Ragnar Opstad

«Ransak meg, Gud, og kjenn mitt hjarta! Prøv meg og kjenn mine mangfaldige tankar, sjå om eg er på fortapingsvegen, og lei meg på ævevegen!»

Sal 139:23-24

I Guds lys

Kvifor bad David slik? Sikkert fordi han var redd for å bedra seg sjølv. Men også fordi han ikkje var i stand til å kunna ransaka seg sjølv. I denne bønna ber vi han, som kjenner hjarto, om å prøva oss – og sjå om vi skulle vera på veg mot fortapinga, og i så fall leia oss inn på himmelvegen.

Det er blitt sagt at kan du bretta ut hjarta ditt for Herren og be han ransaka kvar einaste krok av det, då er du i gode hender.

Korleis utfører Herren denne ransakinga? Han gjer det ved, og gjenom, sitt Ord og sin Ande når vi les det, eller kanskje aller mest når det tvieggja sverdet er i bruk gjennom forkynninga av Guds ord. Det fører oss inn i Guds lys med livet vårt. Men det

*«Jeg står for Gud som allting vet
og slår mitt øye skamfull ned,
jeg ser min synd at den er stor
i tanker gjerninger og ord.
Det meg i gjennom hjertet skjær.
O Gud, meg synder nådig vær!»*

Magnus B. Landstad, Sb 444

er lite av den slags forkynning i dag som maktar å føra oss dit.

Gi Gud rett!

Vi vil gjerne stå i eit rett forhold til Gud, men i dette lyset kjem vi til kort med alt vårt, vi blir dømde. Her står vi i fare for ikkje å bøya oss for det som dømmer og anklagar oss. Det kan føra til at vi skuvar frå oss det som Herren vil tala med oss om, og leitar fram trøysteord for å berga oss sjølv og vår eigarettferd. Då er det samstundes fort gjort å skulda bodberaren for lovisk forkynning.

Loven vil ta vårt liv. Her står vi i fare, som kong Saul, å vilja berga det som Herren vil slå i hel (1Sam 15:9). «For den som vil berga livet sitt, skal missa det. Men den som misser livet sitt for mi skuld, han skal berga det» (Luk 9:24).

Får Herren fullføra denne prøva, blir vi ståande på «bar bakke». Det er vår rette plass! Så er det ikkje meir å finna i vår eigen barm! Då verken talar eller tenkjer vi lenger stort om egne åndelege opplevingar eller kvalifikasjonar. Då er ein glad og takksam om ein i det heile får vera eit Guds barn av berre nåde.

Sjølvransaking

I andre brevet til korintarane (13:5) står det slik: «Ransak dykk sjølve om de er i trua! Prøv dykk sjølve! Eller kjenner de ikkje dykk sjølve, at Kristus

Jesus er i dykk?» Kjem dette bibelverset i konflikt med ordet om at *Herren* må ransaka oss? Guds ord kjem aldri i konflikt med seg sjølv. I så fall er det vi som kjem i konflikt med Guds ord. Her seier altså Ordet at vi skal ransaka oss sjølv om vi er i *trua*. Skal vi vera i trua, må Herren få oss til å ofra vår kjære «Isak», det vil seia alt som talar til vår fordel, og som vi trur vi treng for å kalla oss kristne; vår omvending, vår tru, bøn, bibellesing, åndelege erfaringar, vår innsikt i Guds ord osv, det som apostelen Paulus nettopp kallar: «Det som var meg ei vinning...»

Møtekalender

September

09.	Årnes
09.	Sannidal Asbjørn Fossli Gunnar Fossli
13.-14.	Gyland / Fossdal Lars Fossdal
13.-14.	Randaberg Per Bergene Holm
15.	Høyland Per Bergene Holm
16.	Moi Per Bergene Holm
16.	Randaberg Lars Fossdal
15.	Askim Olav Öhmark
16.	Askim Olaf Klavenæs
18.-23.	Mosvik Odd Eivind Stensland
21.-23.	Trondheim Per Bergene Holm

Det som vi ofte trur er inngangsbilletten til himmelen, må Herren ta frå oss! Jesus åleine er inngangsbilletten. Den billetten er for slike som ingen ting har å bidra med i si frelsesak – anna enn synd og skam.

Då Abraham i sitt hjarta hadde ofra Isak og tok kniven for å gjera det av med han, ropa Herrens engel til han frå himmelen. Då Abraham såg opp, fekk han auga på ein vêr...

Kristus – vårt einaste håp

Å vera i trua, er å setja heile vårt håp til *han* som tok på seg å ordna vår sak med Gud. Det var det Abraham (og Isak) fekk erfara på Moria berg. Vi treng vel ikkje vera i tvil om at Abraham fekk sjå inn i evangeliet om den komande frelsar og stedfortreder, større og rikare enn nokon gong før.

«Prøv dykk sjølve!» Er det her du har di frelsevisa? «Eller kjenner de ikkje dykk sjølve, at Kristus Jesus er i dykk?»

Om dette synest eg at tidlegare bibelskulelærar, Øivind Andersen, seier det så fint og godt: «Vi må gi akt på hva Guds ord sier om dem som tror på Jesus. I Ordet forsikrer Gud oss om at Jesus bor ved troen i våre hjerter. Da kan jeg vite at når jeg setter min lit til Jesus – og til ham alene – da bor han i meg! Da holder jeg den prøve som Bibelen taler om her (2Kor 13:5). Det er altså ikke en formaning til å se på oss selv, men til å se på Guds ord og løfte, og ransake oss selv så vi ikke setter vår lit til noe annet eller noen annen enn vår egen frelser!»

L&E

Fra Arbeidsmarken

Intervju med Øivind Andersen

Her kommer tredje og siste del om vekkelser, der Øivind Andersen (lærer ved Fjellhaug Bibel- og Misjonsskole, Oslo, 1930-80) forteller at Ordet må lyde til dom før det kan føre til frelse. Andersen mener at dette er blitt en upopulær oppgave i dag, og slike forkynnere blir ofte stemplet som «loviske». Dersom Herren ikke først får rive ned, kan han heller ikke bygge opp.

Red.

Øivind Andersen forteller om et uvanlig ettermøte mens han var i Ørsta på Sunnmøre. Det var ikke uvanlig at noen i forsamlingen ville snakke med predikanten etter møtet. Og mens de satt framme i bedehuset denne kvelden, begynte folk å komme inn igjen, og huset ble nesten fullt andre gangen. De ville gjerne høre mer, og de lyttet spent til det de to snakket om. Og da var det også noen som ba om forbønn, og andre igjen begynte å vitne om at nå hadde de også fått se frelsen.

Etter en stund kunne de så avslutte dette andre møtet med takk til Gud. Og folket gikk.

Men da var det en som nappet Andersen i trøyeermet. Han hadde noe å snakke med ham om. Dermed gjen tok det samme seg, og folket strømmet inn i bedehuset igjen. Det ble igjen

vitnemøte og bønnemøte, og flere nye kom med.

Klokken hadde passert midnatt innen Andersen kom hjem, men der hadde flere ungdommer okkupert kjøkkenet og satt og ventet på ham.

Vekkelser – to forskjellige ting

– Det var en underlig tid i Ørsta, kommenterer Andersen. – Og dette viser at vekkelser kan være to forskjellige ting. Det vi kaller vekkelser, det er ofte mer en rørelse. Til en viss grad vekkes nok samvittigheten opp, og man skjønner at det eneste rette er å bli en kristen. Og så bestemmer man seg for å overgi seg til Gud. Selv om dette ikke er virkelig vekkelser i egentlig bibelsk forstand, vil jeg på ingen måte underverdere eller forkaste et slikt arbeid. Gud bruker det, og så langt som det rekkes, er det godt. Det er bare det at vi ikke må regne dette som om målet er nådd for disse som blir med på en slik måte. Guds ord må nå hjertet. Virkelig nå hjertet, nå det innerste, det mest sentrale i vår person. Blir jeg rammet i hjertet, da rammes samvittigheten. Da rammes forstanden og følelsen, og da rammes hele mennesket. Rammes jeg i hjertet, blir jeg overbevist av Guds Ånd i hjertet, da kommer jeg helt i Guds Ånds makt, og da kommer jeg i alvorlig syndenød. Det er denne syndenød vi savner i dag. Det er ikke nok at folk har det vondt. De må virkelig se at de

er fortapt. Hvordan skulle en kunne se frelsen og hva forsoningen i Jesu blod betyr, hvis en ikke har sett at en er et hjelpeløst og fortapt menneske? Det er denne vekkelsen vi trenger i dag, understreker Andersen sterkt.

Surrogater og gode følelser

Videre vil Øivind Andersen advare mot det man kan kalle surrogater i det kristne arbeidet i dag. Det vil ikke si at han er en motstander av varierte møteformer, og det betyr slett ikke at en ungdomskveld etter Andersens modell skal være mest mulig gravalvorlig og livløs. Han har altfor god sans både for gode historier og menneskelig

felleskap til å mene noe slikt. Men han er redd for at det gis stener for brød når det gjelder den åndelige veiledning og forkynnelsen av veien til frelse.

– Surrogater innen sang og musikk er det altfor mye av i våre kristne forsamlinger i dag, mener Andersen.

– Mange av dem som synger, vil gjerne vitne og mener det jo godt, men det når ikke hjertet. Det når følelseslivet, og folk føler det er godt å høre på dem – og liker den gode følelsen som kommer med sangen og musikken. Og sangene kan være gode og sangstemmene pene. Men den gode stemningen folk får på denne måten, behøver slett ikke være oppbyggelse, som mange tror, mener Andersen. – Tvert om kan den hindre for oppbyggelsen.

For skal et menneske bli åndelig oppbygget, må Herren først få rive ned. Da Herren kalte profeten Jeremia til å forkynne, brukte han først fire uttrykk om at profeten skulle rive ned, før han talte om å plante og bygge (Jer 1:10).

Andersen er redd at denne nedrivingsprosessen holder på å bli glemt i den kristne forkynnelsen i dag. Den er ikke populær, for den kan «ødelegge» og snu opp ned på mange sammenhenger der en fra først av trodde at alt var vel og bra.

Selv opplevde Andersen en del motstand mot sin forkynnelse i sine unge dager. Både kirker og bedehus ble stengt for ham. Det var så visst ikke lett mens det sto på. Men siden har disse som stengte både kirker og bedehus, blitt blant hans gode venner.

– På mange måter var vel det bud-

Møtekalender

Oktober

02.-07.	Tørvikbygd Lars Fossdal
09.-14.	Varhaug Per Bergene Holm
12.-14.	Trondheim Martin Fjære
14.	Sannidal Lars Fossdal
13.-14.	Årnes Asbjørn Fossli Gunnar Fossli
19.-21.	Langli Gunnar Soppeland
23.-28.	Steinsdalen Arne Thoresen
23.-28.	Østre Kvelde Lars Fossdal

skapet jeg bar frem, nytt for den tiden, sier Øivind i dag. De var ikke vant til at en forkynner sa det på den måten.

I mellomtiden var det kommet inn en ny form for vekkelse, hvor man gjorde flittig bruk av ettermøter. Men det lå ikke an for mitt vedkommende, uten at jeg skal si noe negativt om dem som bruker ettermøter. Gud har også brukt disse møtene.

Guds ord gjør verket

Øivind Andersen blir ikke trøtt av å understreke at vi må ha tillit til Guds ord, og til at det er Guds ord som skal gjøre verket. For dette Ordet, og da tenker han på det Bibelen sier, er ikke bare ord, det er jo Herren personlig som handler med oss i våre hjerter gjennom Bibelen. Og der dette Ordet får makt, blir det ikke uten frukt. Ja, det er egentlig bare dette Ordet som både kan vekke – og føre mennesker gjennom veknelsen og over til en levende tro på Jesus.

En konkret ting som følge av vekkelserne i 30-årene var at inntektene til misjonen steg påfallende. Det viser også at den rette måten å samle penger

til misjonen på, det er å forkynne Guds ord. For det er bare Guds ord som kan vise menneskene hva misjon egentlig er – og da vil også gavene til arbeidet følge.

– Derfor gjelder det at vi som forkynner, og at de som står i ledelsen av misjonsarbeidet, har tro på Guds ord. Det nytter ikke å finne andre metoder for å nå fram.

På denne bakgrunn, at Guds ord fortsatt får lyde klart, ser så visst ikke Andersen mørkt på situasjonen i vårt land. Han gleder seg over alle dem som ennå ber om vekkelse. For de bønnene er ikke forgjeves.

– Jeg vil gjerne gi en oppmuntring til alle kristne som synes det ser mørkt ut i dag, sier Andersen. Han som har sagt: «Be, og dere skal få», han er til å stole på. Når du ber, skal du ikke tenke på din bønn, hvordan den er. Men du skal tenke på hvordan han er som gav løftet, og be i tillit til ham. Om du synes du er en skrøpelig kristen, og spør deg selv om Herren vil høre en slik en som deg, så er Guds svar dette: Han hører for Jesu skyld! Vi har fått en guddommelig fullmakt i Jesu navn som betyr at alt det som Guds Sønn har rett til, det får vi for Jesu skyld. Guds Sønns rettigheter får vi fordi Jesus gav seg selv for oss, og med troen på Jesus følger retten til å be i hans navn.

*Fra boken «Kåre Ekroll
i samtale med Øivind Andersen»,
Lunde forlag, 1981*

*«Gud, la ditt ord i nåde lykkes
og vokse både dag og natt,
men kveles og med rot opprykkes
hver vekst du ikke selv har satt!
All satans løgn og lærdom knus!
Med Ånd og sannhet fyll ditt hus!»*

Magnus B. Landstad, Sb 11

Rustningen og seiersmerket

Barnestykke av Johannes Thorvaldsen

På Fredriksborg gamle slott i Danmark er det mye interessant å se. Jeg kan ikke fortelle om alt her. Bare en eneste ting. Jeg så noen gamle krigs-uniformer der en gang, av bare stål og jern. Til og med fingrene var beskyttet av stål og jern. På trøyen – eller brynjen som det jo heter – var det gravert inn et kors.

Nå skal vi samle tankene om en slik rustning. Ikke fra Fredriksborg, men fra Bibelen. Vi har et vers om det i Efeserbrevet 6:13: «Ta derfor Guds fulle rustning på, så dere kan gjøre motstand på den onde dag og bli stående etter å ha overvunnet alt».

Denne rustningen bærer korsets merke. Korset er seierstegnet. Jesus seiret over satan *på* korset. Vi skal seire *under* korset. Men da må vi gjøre som dette verset i dag ber oss om: Ta Guds fulle rustning på.

Den første delen av rustningen heter sannhet. Den skal vi ha som et belte. Det støtter og gir mot på den vonde dagen. Men husk at først er det sannheten om Jesus som skal berge oss. Det er mange ting som er sant. Men bare én sannhet dreper vår sjelefiende. Det er den sannheten at Jesus døde for meg. Så vi vil ikke ha korset bare på brynjen. Vi vil ha det på beltet også.

Akkurat som brynjen beskyttet hjertet på de gamle krigerne, slik skal vi få tro at Jesu rettferdighet skjuler og dekker vårt hjerteliv.

Det er bare det som Jesus har gjort, som holder til frelse. Noen sier at de som er snille, kommer til himmelen. Men det er ikke rett å si det slik. Ingen er så snille at de kommer til himmelen. Det er bare ved å ta imot den billetten som Jesus vant til oss at vi kommer dit. På den står det «Jesu rettferdighet».

Men fordi denne rettferdigheten er som en brynje, skal den ikke bare hjelpe oss til himmelen. Den skal også hjelpe oss til å kjempe mot det vonde mens vi er her i verden. Det blir ikke moro å synde når vi vet at vi har fått rustningen vår av Jesus. Derfor er det ikke det samme om vi er snille eller slemme.

Derfor står det også at vi skal ha fredens evangelium på føttene. Ja, det var rart, synes du kanskje. Det betyr at Jesu stridsmenn elsker fred og skaper fred der de går.

Vi hører også om troens skjold. Ja, det kan jeg si dere: Det er ingen ting som kan berge en ungdom slik som en fast tro på Jesus i alle ting. Og Guds ord, Bibelen, er sammenlignet med en hjelm og et sverd. Det er både til beskyttelse og til kamp.

Gi deg nå tid i dag og ta hele denne rustningen på. Og etter at du har vunnet, må du også gi deg tid hos Jesus, så du kan bli stående også etter seieren.

«La de små barn komme»,
Lunde forlag, 1991

Ta på Guds rustning!

Av Dag Rune Lid

Korleis skal ein kristen forhalda seg mot djevelen og hans falne englar – vondskapens åndehær? Det står mange ting om det i Efesarbrevet 6. Det byrjar i vers 10: «Vert sterke i Herren og i hans veldige kraft». Korleis? Ved å ta på Guds fulle rustning: sanningsbeltet, rettferda som brynje med fredens evangelium på føtene, med trua sitt skjold, med frelsens hjelm.

Guds ord – Andens sverd

Alt dette er forsvarsvåpen, og så kjem eit angrepsvåpen og det er Andens sverd, Guds ord. Djevelen og dei vonde englane er redde for Guds ord. Då vert dei avslørte, og då må dei vika. Det var dette ordet Jesus brukte då Satan angreip i ørkenen, det som står omtala i Matteusevangeliet 4. Då sa Jesus: «Det står skrive», «det står atter skrive» – og då måtte djevelen og hans åndehær vika. Når dei djevelske kreftene angrip, som me i vår lutherske terminologi beskriv som djevelen, verda og vårt eige kjøt – då må me bruka Guds ord. Derfor treng ein kristen dagleg å leva i Ordet.

Paul Gerhard skriv i sin mektige salme «Velt alle dine veier» (Sb 386), i det 5 verset: «Og om alt Satans rike vil stride Gud imot, skal Herren aldri vike, han trår det under fot. Det gode han vil sende, og det som er hans mål, det skal så sikkert hende, når bare vi gir tål». Gud har framleis all makt i himmel og

på jord. Djevelen får ikkje gå eit hakk lenger enn det Gud tillet.

Forbøna si makt

Paulus fortset i Ef 6:18-20: «Bed til ei kvar tid i Anden med all bøn og påkalling. Ver årvakne i dette, og ver uthaldande i bøn for alle dei heilage, og bed for meg òg, at det må verta gjeve meg ord når eg opnar munnen min, så eg med frimod kan kunngjera løyndomen i evangeliet – for den er eg sendebod i lekkjer! – så eg kan vera frimodig i han og tala slik eg bør tala».

Sjølvsagt apostelen Paulus hadde behov for at det var nokon som bad, og som ropa til Herren når han skulle forkynna Ordet. Eg trur ofte me har gløymt dette i dag – at når Guds ord i sanning vert forkynt, då er det ein veldig kamp i ånde-verda, frå vondskapen sin åndehær, for å hindra at åndsmakt frå himmelen kan få gjennomslag der Guds ord vert forkynt. Guds folk kan vera med å nedbe åndsmakt over dei som stig fram med Guds ord – slik at den *himmelske* åndsmakta får gjennomslag. Men Guds folk gløymer ofte dette, og difor er det få som har syn for bønemøta i dag.

Åndskamp

Israelsfolket er på veg gjennom ørkenen, og Amalek angrip ved Refidim (2Mos 17). Amalek var eit folk som djevelen bruka til å angripa Guds folk på ein spesiell måte. Det var i slaget

med Amalek at Saul vart freista av det bannlyste godset. Det var ei djevelsk ånd med dette folket som angreip Israel – gong etter gong.

«Då sa Moses til Josva: Tak oss ut mannskap, drag så ut og slåst mot Amalek! I morgon vil eg stå øvst på haugen med Guds stav i handa» (2Mos 17:9). «Då gjekk det slik at så lenge Moses heldt handa si lyft, hadde Israel overtaket, men når han lét handa siga, då fekk Amalek overtaket. Men då hendene til Moses vart for tunge, tok dei ein stein og la under han, og han sette seg på denne. Og Aron og Hur stødde hendene hans, ein på kvar side. Så heldt hendene hans seg støe heilt til sola gladd. Og Josva slo Amalek med sverdsegg» (17:11-13).

Moses stod på fjellets topp med løfta hender til himmelen og med staven i handa. Staven er eit bilete på Guds ord og lovnader. Når hendene sokk, då tapte Guds folk, men når dei på ny vart løfta i bøn til himmelen i tillit til Guds ord og lovnader, då kjempa Herren for dei.

Gud høyrer bøn

Slik har det alltid vore gjennom historia. Når Guds folk har løfta sine hender og ropt til himmelen, då har Guds rike gått fram. Då har Herren kjempa for dei. Men problemet for Herren er at dette ikkje skjer utan at han gjerne må senda trengsel inn mellom Guds folk – då først repar det til Herren.

Difor var det kyrkjeleiarar frå Kina sa til dei truande i vest på 80-talet: «Be om at Herren ikkje må ta lidinga bort

frå den kinesiske kyrkja, for den har vore til så mykje velsigning». Martyrane sitt blod har vore kyrkja sin sæd.

I bibelfortolkinga «Gullgruben» seier Asschenfeldt-Hansen: «Også når det gjelder bønne, er det om å gjøre å leve i de helliges samfunn. Det er bare i samfunnet med de hellige vi kan seire på samme måte som en soldat bare kan utrette noe sammen med sine stridsfeller». Kampen mellom Israel og Amalek understrekar det same: Det var Moses, Aron og Hur som i fellesskap måtte stå saman og hjelpe kvarandre.

Bønemøta viktigast

Derfor er også bønemøta dei viktigaste møta på bedehuset, men det er oftast dei dårlegast besøkte. Kvifor? Djevelen veit at det er livsfarleg når Guds folk samlast i bøn, og difor set han alt inn på å hindra det, for han veit kva verknad felles bøn har i åndskampen. Når me får det travelt, gløymer me det så lett.

Men så kan ein tenkja: Når Gud har all makt i himmel og på jord, kva vits er det då i å be. Hans Erik Nissen skriv om dette og seier: «I livet med Gud er ikke alt logikk. Der ber vi om at Gud skal gjøre det han gjør. Det henger sammen med at Gud vil binde oss til seg og sin vilje. Han vil skjenke oss sin velsignelse som svar på bønn».

Gud vil at hans folk skal vera avhengig av han i alle ting, og så vil han skjenka oss si velsigning som svar på bøn, slik at hans namn får ære, og ikkje mennesket.

L&E

Et stort møte jeg aldri kan glemme

Av Reidun Heian

Mannen min, Reidar, og jeg var så heldige å få være med Marit og Ingar Gangås til Sør-Amerika i oktober 2011. Det ble en tur med mange nye inntrykk. Vi fikk et lite innblikk i en misjonærs tjeneste fra både Bolivia og Peru. Vi sitter igjen med dyp takknemlighet og mange nye bønneemner. Minnene blir nok bare tydeligere etter hvert. Menneskene vi traff der, har fått en spesiell plass i våre hjerter.

I dag vil jeg dele noe fra et møte med dere – et stort møte. Det var ikke mange mennesker der; ca. 10 voksne og åtte barn.

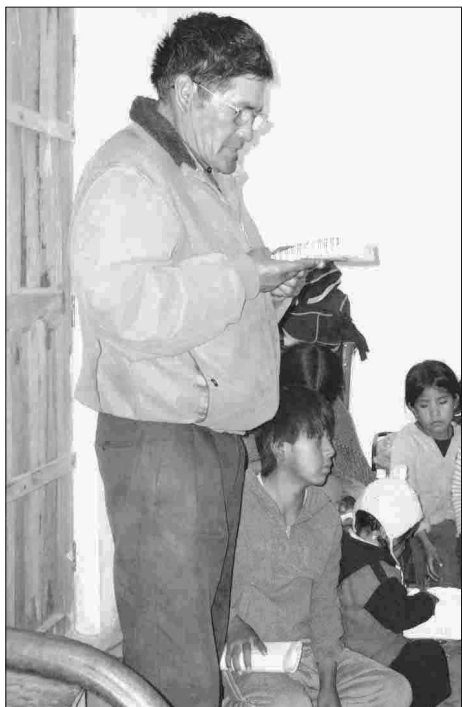
Det var heller ikke et stort kirkebygg – en fattig stue på ca. 10 kvm. De hadde en stol og to litt brede senger

som mor, far og fire barn sov i om natten. Ingar, som var taler, satt på stolen. Vi andre satt på sengene eller på golvet. Det var ikke særlig god luft der inne så jeg trodde kanskje at de hadde husdyr der til vanlig, men det hadde de ikke... Denne lille stua lå utenfor Potosi i Bolivia i over 4000 meters høyde. Der hadde de kalt sammen til møte denne kvelden. Ingar talte på spansk, en annen oversatte til quechua (stammespråket), og Marit oversatte til norsk for oss.

Det er stort – tenk; evangeliet om Jesus på tre språk i dette lille rommet! Vi trenger alle det samme budskapet. Det var et lyttende folk, med stor takknemlighet over å få høre Ordet! Og de var veldig glade i å synge. De spilte på

Potosi i Bolivia, med 170 000 innbyggere, er kjent for sine sølvgruver og er en av verdens høyest beliggende byer.





Tolken oversatte Ingars tale fra spansk til quechua.

Ny reise til Sør-Amerika

Marit og Ingar Gangås besøker Bolivia og Peru 17. oktober til 16. november. Det skal lages kontrakt på trykking av de første heftene på quechua, og Ingar skal ha undervisning for ansatte og ledere i Unión Misionera, Arequipa (NLL's tidligere samarbeidskirke). Vær med å be for arbeidet!

Red.

strengeinstrumentene gitar og charango. Det var med på å understreke budskapet i sangen. Magen min likte ikke denne høyden, så jeg fikk ikke med meg hele møtet. Men Ingar fikk nåde til å bringe budskapet, både godt og lenge.

«Be derfor høstens herre at han vil drive arbeidere ut til sin høst» (Mat 9:38). «Se, jeg legger mine ord i din munn» (Jer 1:9).

Må Gud velsigne disse i denne stua. Må Han kalle, så flere kan få tak i dette livgivende ord! Vær med å be for dem, ja for hele Bolivia, Peru og folket verden over. Nøden er stor!

«Lovet være Gud, vår Herre Jesu Kristi Far, han som har velsignet oss med all åndelig velsignelse i himmelen, i Kristus» (Ef 1:3).

L&E

*«Å, tenk at det var for meg
at Kristus på krossen hang.
No ser eg den livsens veg,
no syng eg den nye song.
Ein fallande, feilande syndetræl
då føddest på ny
ved Guds kjærleiks eld.*

*Min Jesus, kor kunne du
den lidingsveg halda ut
for meg som i synd og gru
såg døden som siste slutt?
Du bar mine synder
til krossens tre,
og i dine sår fann mitt hjarta fred»*

Dore Lavik, Sb 292



*Husmøte
i Potosi.*



*Både barn
og voksne
fulgte godt
med.*

Vennligst gi ekspedisjonen beskjed i god tid ved adresseforandring!

Den evige stad

Av John Bunyan

Nå var pilegrimene kommet over Trollmarken og inn i grenselandet. Solen skinte både dag og natt i dette landet, for de var på den andre siden av Døds-skyggens dal. Heller ikke kjempen Fortvilelse kunne nå dit. Tvilerborgen så du ikke lenger. Og så kunne de jo se like til den staden de skulle til.

Da de kom nærmere staden, kunne de se den riktig tydelig. Den var bygd av perler og kostelige stener, og gatene var brolagte med gull. Hele den him-melske skaren jublet dem i møte og sa: «Salige er de som er budne til Lammets bryllupsnattverd!»

Slik kom de da helt frem til porten.

De to skinnende vesener bad dem banke på. Det gjorde de. Både Kristen og Håpefull leverte det passet de hadde fått ved begynnelsen av reisen. Pas-sene ble brakt inn til kongen, og da han hadde lest dem, sa han: «Hvor er men-nene?»

Da gikk de to pilegrimene inn gjen-nom porten, og se, da de gikk inn, ble de forvandlet, og de fikk nye klær på seg som skinte som gull. Noen kom imot dem med harper og kroner. Det

var ærens kroner som de skulle ha til hederstegn, og med harpene skulle de forkynne Herrens pris.

Så ble portene lukket.

Langt der borte kom Uvitende.

Ved porten så han opp på det som var skrevet, og så banket han på. Han trodde han skulle få komme inn med det samme; men de som kikket ut til ham over porten, spurte hvor han var fra, og hva han ville.

«Jeg har ett og dрукket i kongens nærvær, og han har lært på gatene våre», svarte Uvitende. Så spurte de et-ter passet for at de kunne gå inn og vise kongen det. Han famlet etter det, men fant ikke noe.

«Har du ikke noe?», spurte de. Mannen svarte ikke et ord.

De fortalte kongen dette, men han ville ikke komme ned og se på ham. Han ba de to skinnende vesener som hadde fulgt Kristen og Håpefull til staden, at de skulle gå ut og binde Uvitende på hender og føtter og føre ham bort.

Bruddstykker fra «En Pilegrims vandring», Kristne Hovedverker, 1968.